

Załącznik do sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za rok 2004

POMOC SPOŁECZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną gminy Grodzisk Mazowiecki. Działania Ośrodka reguluje ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.Nr 64, poz.593 z późn.zm.).

W okresie sprawozdawczym w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 26 osób, w tym:

- kadra kierownicza	2,75 etatu
- księgowość	2 etaty
- rejonowi pracownicy socjalni	11 etatów
- stanowisko d/s dodatków mieszkaniowych	1 etat
- sekcja świadczeń społecznych i usług opiekuńczych	2 etaty
- stanowisko d/s administracyjnych	1 etat
- specjalista d/s uzależnień	1 etat
- pracownik gospodarczy (sprzątanie)	0,5 etatu
- technik fizjoterapii	2 osoby po 0,5 etatu
- dział świadczeń rodzinnych	<u>2 etaty</u>
	24,25 etatów
	26 osób

Wśród zatrudnionych 4 osoby pracowały w niepełnym wymiarze czasu pracy, a pozostałe 22 osoby to pracownicy pełnoetatowi. Najliczniejszą grupę osób stanowią pracownicy socjalni. Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki jest umownie podzielona na 11 rejonów, po 1 pracowniku socjalnym na każdy rejon. Każdy pracownik socjalny w swoim rejonie ma zarówno tereny miasta, jak i wieś. Według norm zatrudnienia zawartych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz.U. Nr 64, poz.593 z późn.zmn./ Ośrodek winien zatrudniać 18 pracowników socjalnych (1 pracownik na 2000 mieszkańców). Pracownicy ci posiadają wymagane przygotowanie zawodowe na poziomie policealnej szkoły zawodowej. Jednakże charakter pracy wymaga ustawicznego pogłębiania wiedzy i umiejętności w różnych dziedzinach (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo itp.). W związku z tym 6 osób ukończyło specjalizację I stopnia w zawodzie. Wszyscy pracownicy Ośrodka legitymują się wykształceniem średnim. Wśród nich pięcioro ukończyło szkoły wyższe, a dwoje studiuje. Kadra kierownicza posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Średnie wynagrodzenie w 2004 roku wynosiło 2.528,08 zł brutto, zaś 1.717,93 zł netto. Natomiast w roku poprzednim średnia płaca wynosiła odpowiednio 2.378,31 zł i 1.624,77 zł.

Realizując swe zadania Ośrodek wykonuje :

- 1) zadania zlecone przez Wojewodę
- 2) zadania własne gminy :
 - a) wynikające z ustawy o pomocy społecznej
 - obligatoryjne
 - fakultatywne
 - b) przekazane przez gminę (poza ustawą o pomocy społecznej)
 - dodatki mieszkaniowe
 - świadczenia rodzinne
 - rozeznawanie sytuacji rodzin na potrzeby Urzędu Miejskiego.

W okresie sprawozdawczym rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą wyniosła 1863 (bez dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych) i jest o 238 osób niższa niż w analogicznym okresie roku 2003. Można wnioskować, że ze świadczeń pomocy społecznej korzysta 5,2 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy. W rodzinach tych funkcjonuje 3066 osób.

Struktura osób korzystających z pomocy, na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w roku sprawozdawczym przedstawia się następująco :

- 639 osób to dzieci korzystające z pomocy w formie obiadów w szkole – 34,30 % ogółu korzystających
- 234 osoby to osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowi 12,60 % ogółu korzystających
- 990 osób - wiek produkcyjny tj. 53,10 % ogółu korzystających.

Z analizy struktury osób korzystających ze świadczeń wynika, że z roku na rok systematycznie rośnie liczba dzieci objętych pomocą w formie obiadów w szkołach. W analogicznym okresie roku 2003 liczba dzieci wynosiła 592, a więc była niższa o 47 osób. Informacje o konieczności objęcia dzieci tą formą pomocy Ośrodek pozyskuje zarówno od samych rodziców, jak i ze szkół. Wobec tego potrzeby w tym zakresie są w pełni rozeznane.

Najbardziej liczną grupę wśród ogółu korzystających ze świadczeń pomocy społecznej stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Ich odsetek wynosi 53,10 % i zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 3,37 %. W tym gronie osób jest 649 kobiet i 341 mężczyzn. Najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Rzeczywista liczba tych podopiecznych wynosi 234 osoby. Wśród nich są osoby, które nie posiadają własnego zabezpieczenia finansowego z systemu ubezpieczeń społecznych lub to zabezpieczenie jest niższe od kryteriów ustawowych, a Ośrodek wypłaca im stałe świadczenia. Pozostali to osoby o niskich dochodach, przewlekle chorzy, niepełnosprawni, korzystający ze wsparcia sporadycznie na konkretny cel (leki, opał).

Poniższa tabela obrazuje przesłanki z powodu, których była udzielana pomoc w okresie sprawozdawczym :

powód trudnej sytuacji	liczba rodzin ogółem	liczba osób w rodzinie	odsetek wśród korzystających ze świadczeń
ubóstwo	682	2 078	36,6 %
sieroctwo	3	7	0,1 %
bezdomność	11	12	0,6 %
potrzeba ochrony macierzyństwa	64	255	3,4 %
bezrobocie	471	1 326	25,3 %
niepełnosprawność	413	797	22,2 %
długotrwała lub ciężka choroba	579	1 139	31,1 %
bezzradność w sprawach opiek-wych.prowadz.gosp.domowego	310	1 167	16,7 %
w tym:			
rodziny niepełne	239	693	12,8%
rodziny wielodzietne	71	474	3,8%
przemoc w rodzinie	15	46	0,8%
alkoholizm	89	269	4,8 %
narkomania	4	6	0,2 %
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	21	28	1,1 %
zdarzenia losowe	11	26	0,6 %

Z powyższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupę stanowią osoby i rodziny żyjące w ubóstwie. Stanowią oni 36,6% ogółu korzystających, a ich liczba utrzymuje się na podobnym poziomie od roku ubiegłego. Ci świadczeniobiorcy bądź nie posiadają własnych dochodów, bądź są one na poziomie minimalnym (najczęściej zasiłki rodzinne), mają złe warunki mieszkaniowe, często występują patologie, charakteryzują się bezzradnością, przeraża ich istniejąca rzeczywistość. Kolejną z bardzo licznych grup stanowią podopieczni, gdzie występuje długotrwała choroba i/lub niepełnosprawność. Ich odsetek wynosi odpowiednio 31,1% i 22,2% wśród ogółu korzystających. Choć należy tu zaznaczyć iż liczba tych świadczeniobiorców w porównaniu z rokiem 2003 znacznie spadła. W roku ubiegłym z powodu długotrwałej choroby korzystało 724 osoby, a z powodu niepełnosprawności 556 osób. Znaczący wpływ na ten stan miała zmiana przepisów prawa, która spowodowała, że część świadczeniobiorców z pomocy społecznej trafiła na grunt świadczeń rodzinnych. Od wielu lat także da się zaobserwować, że wciąż, wśród podopiecznych Ośrodka, utrzymuje się wysoki odsetek osób bezrobotnych. W roku 2004 - 471 świadczeniobiorców to bezrobotni. Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do roku 2003 o 50 osób. Poszukujący pracy stanowią 25,3% ogółu korzystających, a 47,6 % ogółu osób w wieku aktywności zawodowej.

Znaczna większość bezrobotnych nie posiada żadnego przygotowania zawodowego. Część z nich nie ukończyła nawet szkoły podstawowej, co znacznie utrudnia podjęcie zatrudnienia. Dodatkowo wielu z nich to osoby bezrobotne długotrwale. Niektórzy bezrobotni wykorzystują możliwość podjęcia pracy „na czarno” w sezonie wiosenno-letnim. W okresie sprawozdawczym 25 naszych podopiecznych podjęło zatrudnienie przy pracach interwencyjnych, a 28 osób w ramach umów cywilno-prawnych. Spośród tych osób 31 nadal pracuje.

Wśród naszych podopiecznych, również bezrobotnych, są osoby i rodziny, gdzie występują patologie np. uzależnienia (alkohol i narkotyki) stanowią oni 4,9 % ogółu korzystających ze świadczeń. Ta grupa osób i rodzin budzi najczęściej emocje i niezadowolenia społecznego. Jednakże często wykazując swoje negatywne oceny zapominamy, że ludzie uzależnieni to ludzie chorzy. Ponadto zgodnie z art.7, pkt.13 ustawy o pomocy społecznej świadczenia udzielane są także z powodu alkoholizmu i narkomanii. Pomoc finansowa dla tego grona klientów jest często ograniczana lub zamieniana na formę rzeczową. Aczkolwiek musi się to odbywać w taki sposób, aby członków rodziny, a głównie dzieci nie dotykało to ograniczenie.

Z osobami i rodzinami korzystającymi ze świadczeń prowadzona jest praca socjalna, uciążliwa, żmudna, rozciągająca się w czasie. Na jej efekty trzeba czekać w zależności od tego jak się jej poddają. Wiele z nich jednak jest bardzo opornych. Są to te osoby, które prezentują postawę wyuczonej bezradności, są roszczeniowe i oczekują, że gmina będzie pełniła rolę „parasola ochronnego”. Praca socjalna jednak ma za zadanie pobudzać w osobach poczucie odpowiedzialności za los swój i rodziny, ukazywać możliwości wykorzystania własnej aktywności zmierzającej do usamodzielnienia.

Wśród klientów w wieku aktywności zawodowej są również rodziny niepełne, wielodzietne, wychowujące dzieci niepełnosprawne, bezdomni, sieroty, bezradni w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, osoby opuszczające zakłady karne.

Finansowanie zadań Ośrodka odbywa się z dwóch źródeł, w roku 2004 przedstawia się następująco :

- środki Wojewody	4.689.052,00 zł.
w tym :	
• z ustawy o pomocy społecznej (łącznie z dotacją na zadania własne)	1.341.000,00 zł
• zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	24.252,00 zł
• świadczenia rodzinne	3.323.800,00 zł
- środki Gminy	2.881.000,00 zł
w tym :	
• z ustawy o pomocy społecznej	2.187.000,00 zł
• dodatki mieszkaniowe	634.000,00 zł
• dofinansowanie na uruchomienie działu świadczeń rodzinnych	60.000,00 zł

Łącznie jest to kwota 7.570.052,00 zł. i w porównaniu do roku 2003 jest wyższa o 2.543.475,00 zł. Środki Gminy stanowią w roku sprawozdawczym 38% budżetu Ośrodka. Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej finansowane są w 62% przez Gminę.

Poniższa tabela obrazuje wydatki Ośrodka w układzie klasyfikacji budżetowej:

WYDATKI LATA	OGÓŁEM		ZADANIA WŁASNE			ZADANIA ZLECONE	
	2003	2004	2003	2004		2003	2004
				środki własne	dotacja celowa		
Rozdział							
85212 świadczenia rodzinne	0	3 276 056	0	44 650	0	0	3 231 406
85213 składki zdrowotne	87 404	72 183	0	0	0	87 404	72 183
85214 zasiłki i zapomogi	2 615 805	1 920 437	1 008 083	963 527	90 000	1 607 722	866 910
85215 dodatki mieszkaniowe	593 078	623 752	593 078	623 752	0	0	0
85216 zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne	202 839	24 252	0	0	0	202 839	24 252
85219 działalność Ośrodka	1 140 247	1 122 639	837 927	814 639	193 600	302 320	114 400
85228 usługi opiekuńcze	279 999	317 036	279 999	317 036	0	0	0
85295 różna działalność	74 320	0	70 000	0	0	4 320	0
RAZEM	4 993 692	7 356 355	2 789 087	2 763 604	283 600	2 204 605	4 309 151

W roku sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował kwotę 7 356 355,00 zł i w porównaniu do roku 2003 jest wyższa o 2 362 663,00 zł. Spowodowane jest to jedynie przejęciem realizacji wypłat świadczeń rodzinnych. Jest to bardzo wysoka pozycja w budżecie. Z dniem 1 maja 2004 roku na mocy zmiany przepisów prawa zaprzestaliśmy wypłaty zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych z rozdziału 85216, a zadania te „wchłonięte” są do świadczeń rodzinnych. Nowa ustawa rozszerza krąg osób poza dotychczasowych zasiłkobiorców otrzymujących zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne. Wachlarz form wsparcia wynikający z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest bardzo szeroki i obejmuje także osoby dotąd nie korzystające i nie znane w kręgu pomocy społecznej. Stąd też środki pieniężne przeznaczone na ten cel są wysokie.

Strukturę i koszty świadczeń udzielanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym obrazuje poniższa tabela:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Koszty
--------------------	-------------	--------

I. Zadania zlecone Wojewody		
1. Zasiłki stałe *	72	111.478
2. Zasiłki stałe wyrównawcze (od 01.05.04 -zmiana nazwy na zas.stałe)	211	680.785
3.. Zasiłki okresowe gwarantowane *	4	7.007
4. Zasiłki okresowe *	322	168.976
5. Zas. z tyt.ochrony macierzyństwa (wyplata jedynie do wygaśnięcia decyzji)	34	30.735
6. Zasiłki rodzinne *	27	8.649
7. Zasiłki pielęgnacyjne *	31	15.603
8. Składki na ubez.p.społeczne	681	92.950
9. Składki na ubez.p.zdrowotne	624	72.183
10. Bilety kredytowane *	31	0
* - wypłata do 30.04.2004 r.		
11. Zasiłki rodzinne **	1796	596.596
12.Dod.do zas.rodzinnego z tyt.		
a)urodzenia dziecka	56	28.000
b)opieki nad dzieckiem w okresie korz. z urlopu wych.	141	416.339
c)samotnego wych.dziecka i utraty prawa do zas.dla bezrob.	4	7.080
d)samotnego wych.dziecka	725	1.255.923
e)kształcenia i rehab.dziecka niepełnosp. do 5 roku życia	30	11.000
f)kształcenia i rehab.dziecka powyżej 5 roku życia	133	71.330
g)na pokrycie wydatków związanych z zamiesz.k.dziecka w miejscowości, w której znajduje się szkoła	4	1.920
h)na pokrycie wydatków związanych z dojazdem dziecka do miejscowości, w której znajduje się szkoła	156	36.960
i) rozpoczęcia roku szkolnego	1080	97.200
13.Zasiłki pielęgnacyjne **	198	219.888
14.Świadczenie pielęgnacyjne	101	311.304
** - wypłacone od 01.05.2004 r.		
II Zadania własne Gminy		
1.Posiłki dla dzieci	639	318.852
2.Zas.z tyt. zdarzenia losowego	11	12.630
3.Zas.celowe i w naturze	931	523.933
4.Sprawienie pogrzebu	7	8.710
5.Uслуги opiekuńcze	129	317.036
6.Zas. okresowe **	322	168.976
7.Dod.mieszkaniaowe	540	623.752
8.Domy pomocy społecznej	4	19.922

Od 01.05.2004 roku zmianie uległy przepisy dotyczące zarówno pomocy społecznej, jak i zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej wprowadza zmiany w zakresie świadczeń pieniężnych, upraszczając ich katalog. Aktualnie są 3 rodzaje pomocy finansowej: zasiłek stały, zasiłek okresowy i zasiłek celowy, ale jedynie ten pierwszy finansowany jest z budżetu Wojewody. Zasiłek okresowy stał się zadaniem

obowiązkowym Gminy. Ustawa przewiduje dotację celową na realizację tego świadczenia. W roku sprawozdawczym są to wielkości stanowiące 20 % różnicy pomiędzy kryterium a dochodem faktycznym dla osób samotnych oraz 15 % różnicy dla rodzin. Jest on adresowany do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych od kryterium ustawowego gdzie występuje bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność, możliwość uzyskania uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych. Z tej formy pomocy skorzystało 322 osoby, co stanowi 17,3% ogółu korzystających. Ośrodek wydatkował na ten cel kwotę 168.976,00 zł., przy czym 90.000 zł. stanowiły środki Wojewody w formie dotacji celowej.

Ze środków Wojewody są opłacane także składki na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne. Do 01.05.2004 roku do składek zdrowotnych uprawnione były osoby pobierające zasiłki stałe, zasiłki stałe wyrównawcze oraz zasiłki okresowe gwarantowane. Po tym okresie uprawnienia te mają osoby pobierające zasiłki stałe, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki rodzinne wraz z dodatkiem z tyt. samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych z powodu upływu okresu ustawowego do jego pobierania. Na składki zdrowotne przeznaczono 72.183,00 zł. Podobna sytuacja dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne i rentowe). Do 01.05.2004 roku były one opłacane przy zasiłku stałym i zasiłku okresowym gwarantowanym. Aktualnie jedynie przy świadczeniu pielęgnacyjnym. Koszty tego zadania w roku 2004 wyniosły 92.950,00 zł.

Z analizy zadań własnych Gminy wynika, że poważną pozycję stanowią posiłki dla dzieci w szkołach. Na ten cel Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował 35,36 % środków przyznanych w ramach zasiłków i pomocy w naturze. Tą formą pomocy objęto 639 dzieci.

Liczba osób korzystających z zasiłków celowych wyniosła w okresie sprawozdawczym 931 osób. Biorąc pod uwagę rok 2003 liczba ta zmniejszyła się o 161 osób. Zasiłek celowy jest świadczeniem jednorazowym, mającym na celu zaspokojenie konkretnej potrzeby bytowej. Większość tych zasiłków przyznana była na żywność, leki i koszty leczenia, a także koszty ogrzewania mieszkania. Mimo bardzo oszczędnego gospodarowania środkami wydatkowaliśmy na ten cel kwotę 523.933,00 zł.

Kolejną znaczną pozycję w budżecie stanowią wydatki związane z realizacją usług opiekuńczych. Jest to zadanie o charakterze obowiązkowym i w całości realizowane ze środków Gminy. Zgodnie z umową zawartą na podstawie przeprowadzonego przetargu nieograniczonego usługi opiekuńcze realizowane są przez Ośrodek Usług Opiekuńczych „Vita”. Wymiar godzinowy usług, ich zakres i czasokres określany jest przez OPS. Firma „Vita” wystawia dla Ośrodka miesięczne rachunki za efektywnie przepracowane godziny. Z tej formy pomocy w okresie sprawozdawczym skorzystało 129 osób, w tym:

- z usług pielęgnacyjnych – 21 osób (19 osób w 2003r.)
- z usług gospodarczych – 60 osób (64 osoby w 2003r.)
- z usług pielęgnacyjnych i gospodarczych – 48 osób (bez zmian od roku 2003).

Liczba osób korzystająca z tej formy pomocy od kilku lat ma tendencję malejącą. Natomiast zwiększeniu ulega liczba przyznanych godzin usług.

Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie styczeń – grudzień 2004 roku wykupił :

- 25.888 godzin usług pielęgnacyjnych, w tym
4.083 godziny w soboty, niedziele i święta
- 32.014 godzin usług gospodarczych, w tym
3.514 godzin w soboty, niedziele i święta.

Rzeczywista ilość godzin usług w roku sprawozdawczym wyniosła 65.499 godzin, a w roku 2003 – 52.593 godziny tj. wzrost o 12.906 godzin. Ten wzrost ilości wykonywanych usług utrzymuje się od kilku lat i spowodowany jest stale pogarszającym się stanem zdrowia naszych podopiecznych. Fakt ten ma znaczący wpływ także na poniesione koszty tej pomocy. W roku 2004 wydatkowaliśmy kwotę 317.036 zł., która jest o 37.037 zł. wyższa niż w roku 2003.

Usługi opiekuńcze są częściowo odpłatne przez klienta (na podstawie imiennych wykazów). Szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze określa Rada Miejska w Uchwale Nr 346/2004 z dnia 24 listopada 2004 roku. Przypis wymienionych należności wynosił w roku sprawozdawczym 44.328,09 zł. Wpływy z odpłatności chorych za usługi wyniosły w okresie styczeń – grudzień 2004 roku 37.144,73 zł i zostały odprowadzone na dochody Gminy. Umorzono należności na kwotę 1.311,53 zł. Pozostało saldo w wysokości 5.871,83 zł. Z tej kwoty wierzytelność za miesiąc grudzień 2004 roku wynosi 3.360,45zł. i jest ona wymagalna do wpłaty w miesiącu styczniu 2005 roku. Kwota 2.511,38 zł. stanowi zaległość w opłatach za miesiące poprzednie, w trakcie windykacji.

W 2004 roku Ośrodek przekazał na konto Gminy kwotę 3.846,77 zł. zwrotów zasiłków i kwotę 4.403,04 zł z tytułu odsetek bankowych.

Od roku 2000 Ośrodek zatrudnia dwóch techników fizjoterapii, którzy wykonują podstawowe zabiegi rehabilitacyjne oraz masaż leczniczy w domu klienta. Jest to pomoc skierowana do tych osób, które z racji stanu zdrowia nie są w stanie korzystać z tych zabiegów w Poradni Rehabilitacyjnej. W roku sprawozdawczym z pomocy tej skorzystało 20 osób. Jest to zadanie nieodpłatne ze strony klienta.

W okresie sprawozdawczym jako nowe zadanie Ośrodka Pomocy Społecznej jest także obowiązek odpłatności za utrzymanie osoby skierowanej do domu pomocy społecznej. Z tego rodzaju pomocy korzystają 4 osoby. Koszt tego zadania wyniósł 19.922 zł.

Na wypoczynek dzieci i młodzieży wydatkowaliśmy w okresie sprawozdawczym kwotę 5.943,71 zł. W ramach tych środków sfinansowane zostały półkolonie zimowe dla 74 dzieci na kwotę 2.498,71 zł oraz pobyt w „Arce” dla 5 dzieci - 500,00 zł.

W okresie wakacji letnich wydatkowaliśmy kwotę 2.945,00 zł w tym za pobyt w „Arce ” - 10 dzieci na kwotę 1000,00 zł oraz dofinansowanie wypoczynku dzieci z terenu naszej Gminy, a przebywających w domach dziecka - 5 osób na kwotę 1.700 zł.

Ponadto ze środków Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi sfinansowano wyjazdowy wypoczynek dzieci i młodzieży dla 20 osób na kwotę 13.475,00zł.

Zapotrzebowanie na tę formę pomocy jest zdecydowanie większe niż możliwości finansowe Ośrodka.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych wprowadziła istotne zmiany do dotychczas realizowanych w Ośrodku wypłat zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. Założeniem głównym tego aktu prawnego jest stworzenie w każdej gminie jednej komórki, która zajmuje się prowadzeniem postępowania w sprawach wypłaty świadczeń rodzinnych. Stąd w roku sprawozdawczym przejęto wypłaty z Ośrodka (zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne, zasiłki stałe z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym – od 1 maja 2004 r. świadczenie pielęgnacyjne, zasiłki okresowe gwarantowane – aktualnie dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych), a także z Powiatowego Urzędu Pracy oraz małych zakładów pracy (zatrudniających do 4 pracowników). Dział świadczeń rodzinnych jest ponadto jedyną komórką mającą uprawnienia do wypłaty takich dodatków do zasiłku rodzinnego jak:

- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka.

W roku sprawozdawczym Dział świadczeń rodzinnych obsłużył 1122 osoby i rodziny. W okresie tym wypłacono 28.123 świadczenia. Najwięcej środków wydatkowano na wypłatę zasiłków rodzinnych i dodatków do tegoż zasiłku – kwota 2.522.348,00 zł. Z tego najwięcej środków przeznaczono na wypłatę dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – kwota 1.255.923,00 zł. (wypłacono 6.393 świadczenia). Z tej formy wsparcia w przeważającej większości korzystają osoby otrzymujące przed 1 maja 2004 roku alimenty ze zlikwidowanego funduszu alimentacyjnego. Wysokie wydatki pochłonęła także wypłata dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. W roku 2004 wypłacono 993 świadczenia o wartości 416.339,00 zł. Znaczne nakłady finansowe skierowane były również na wypłatę tzw. świadczeń opiekuńczych, czyli świadczeń pielęgnacyjnych (tj. 749 świadczeń na kwotę 311.304,00 zł.) oraz zasiłków pielęgnacyjnych (1527 zasiłków na kwotę 219.888,00 zł.). Kolejne pozycje w strukturze wydatków mają dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (1088 świadczeń na kwotę 97.200,00 zł.) oraz kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (1239 świadczeń na kwotę 82.330,00 zł.). Ogólnie biorąc realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych stanowi najwyższą pozycję w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej. Jest to zadanie w całości finansowane przez budżet Wojewody. Jednocześnie należy zaznaczyć iż w roku 2005 będzie następować dalsze przejmowanie wypłat świadczeń rodzinnych z ZUS, KRUS oraz z zakładów pracy zatrudniających do 20 pracowników. Stąd zapotrzebowanie na środki niezbędne do zabezpieczenia tych wypłat będzie dużo wyższe.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej realizowanych poza ustawą o pomocy społecznej należą dodatki mieszkaniowe na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Z tej formy pomocy skorzystało w 2004 roku 540 osób i rodzin, którym wypłacono 4768 dodatków, w tym :

ZARZĄDCA LOKALU	IŁOŚĆ RODZIN	IŁOŚĆ DODATKÓW
ZGKiM	262	2169
GSM	214	1966
osoby prywatne	64	633
Razem :	540	4768

Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych zmniejszyła się o 45 osób i rodzin w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Na wypłatę dodatków mieszkaniowych w 2004 r. wydatkowano kwotę 620.572,00 zł. W tym w miesiącu styczniu uregulowane zostały zaległości za miesiąc grudzień 2003 roku w kwocie 18.198,29 zł.

Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego wyniosła 126,60zł natomiast w roku 2003 – 119,20 zł. Średnio na jedną rodzinę pomoc mieszkaniowa wyniosła w okresie sprawozdawczym 1.147,95 zł. tj. o 139,49 zł. więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Poniższa tabela przedstawia wydatkowanie środków na dodatki mieszkaniowe :

ZARZĄDCA LOKALU	KWOTA WYDATKOWANA		ŚREDNIA KWOTA DODATKU		ŚREDNIA KWOTA NA 1 RODZINĘ	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
ZGKiM	265.421	285.993	116,62	123,46	968,69	1.022,11
GSM	250.793	254.130	122,16	129,26	1.071,76	1.176,27
inne - prywatne	73.734	80.449	118,93	127,09	957,58	1.245,48

* w złotych

Z powyższego wynika, że zwiększeniu uległy wydatki na tę formę pomocy, co jest spowodowane wysokością przyznawanej pomocy. Na taki stan ma wpływ fakt, że dochody uzyskiwane przez osoby otrzymujące dodatki nie podwyższają się, natomiast rosną koszty utrzymania lokali.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca Gminy wydatki na realizację zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w 2004 roku wyniosły 202,30 zł tj. o 62,23 zł więcej niż w tym okresie roku poprzedniego, w tym :

- z funduszu Gminy 76,00 zł (w 2003 r. – 78,23 zł)
- z funduszu Wojewody 126,30 zł (w 2003 r. – 61,84 zł)

W roku sprawozdawczym ze wszystkich form wsparcia skorzystało 3.525 osób i rodzin, natomiast w roku poprzednim 2.686. Średnia wysokość pomocy otrzymanej w roku 2004 przez 1 klienta wynosiła - 2.086,90 zł,

w tym :

- ze środków Gminy - 784,00 zł (w 2003r. – 1.327,50)
- ze środków Wojewody - 1.302,90 zł (w 2003r. – 1.068,96)

Dzięki uprzejmości różnych firm oraz innych ofiarodawców wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Kultury zorganizowano w kinie choinkę dla 500 dzieci z rodzin o niskich dochodach. Na uroczystości prócz występów artystycznych gościł także Mikołaj, który obdarował dzieci paczkami ze słodyczami. Ponadto 50 dzieci uczestniczyło także w spotkaniu z Mikołajem organizowanym przez Starostwo Powiatu.

W grudniu 2004 roku Ośrodek kolejny raz zorganizował spotkanie Wigilijne dla osób starszych, samotnych i chorych. W spotkaniu udział wzięło 120 osób. Poczęstunek ufundował Urząd Miejski, a salę udostępniła nieodpłatnie Ochotnicza Straż Pożarna. Dzięki uprzejmości Urzędu Miejskiego oraz darczyńców z terenu Miasta i Gminy pracownicy Ośrodka przygotowali 200 paczek żywnościowych o jednostkowej wartości 31,73 zł. Paczki te otrzymali uczestnicy spotkania oraz 80 osób, które z powodu stanu zdrowia nie opuszczają swoich mieszkań.

Nadal niezbędna jest ochrona interesów najsłabszych grup społecznych i niedopuszczenie do dalszego pogorszenia się ich sytuacji życiowej i materialnej.